

TREĆI PISMENI ISPIT ZNANJA (NASTAVNE CJELINE: Europa i islamski svijet; Hrvatska u doba Arpadovića i Anžuvinaca, Velika geografska otkrića)

IME I PREZIME _____ RAZRED _____ DATUM _____

1. DIO ISPITA – uočavanje uzročno-posljedičnih veza, kronologija, tumačenje povijesnog događaja, povijesni koncepti, snalaženje na tematskom zemljovidu

NAPOMENA – kao i uvijek – opisuju svojim riječima, napiši sve što ti padne na pamet, od viška glava ne boli, papir sve trpi ☺ Samo pošteno – trud se uvijek isplati!

1. Opiši zbivanja tijekom PROTUDVORSKOG POKRETA (Navedi ključne osobe i njihove međusobne odnose; objasni tijek i ishod borbi za prijestolje; bez Krvavog sabora i prodaje Dalmacije).

2. Napiši sve što znaš o obvezama muslimanskih vjernika (PET STUPOVA ISLAMA). Navedi barem 3 od 5 pravila kojih se muslimani trebaju pridržavati (svojim riječima, možeš i natuknice).

3. Opiši zbivanja tijekom 4. KRIŽARSKOG RATA. Obrazloži zbog čega je baš 4. križarski rat bio posebno važan za hrvatski prostor (prisjeti se, radio/la si i strip).

4. Izdvoji jedan od uzroka Križarskih ratova i jednu posljedicu križarskih ratova.

UZROK	
POSLJEDICA	

5. Izdvoji dvije povlastice (prava) koje vezemo uz status slobodnih kraljevskih gradova.

1. _____

2. _____

6. Kronološki posloži sljedeće događaje (pridruži brojeve od 1 (prvi) do 5 (posljednji) događaj):

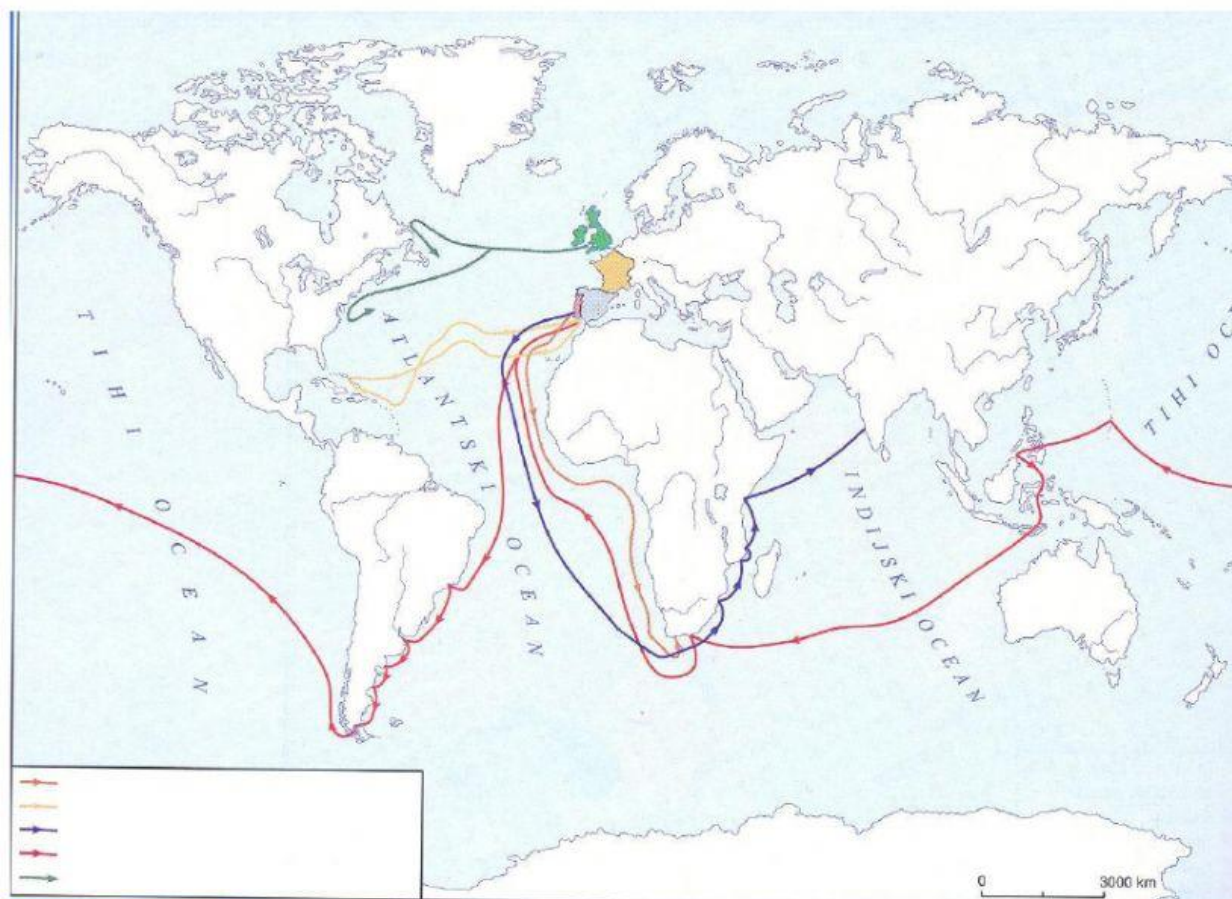
_____ križarsko osvajanje Zadra, _____ protudvorski pokret, _____ Prvi križarski rat,

_____ dolazak Anžuvinaca na ugarsko-hrvatsko prijestolje, _____ hidžra

7. Izdvoji jedan primjer (događaj) iz kojeg je vidljivo da križari nisu ratovali samo protiv muslimana.

8. Upotpuni legendu na tematskoj karti Velikih geografskih otkrića. Svakoj liniji pridruži jednog od dolje navedenih istraživača.

Vasco da Gama, Kristofor Kolumbo, Fernando Magellan, Bartolomeo Diaz

Crvena

Plava

Žuta

Narančasta

DRUGI DIO ISPITA- Činjenično znanje

1. Uz svaki od navedenih događaja ili pojmova upiši ime jednog od navedenih ugarsko-hrvatskih vladara:

Žigmund Luksemburški,

Andrija II.,

Ludovik I.,

Bela IV.

obnova kraljevske vlasti u Hrvatskoj	
provala Tatara	
Krvavi sabor križevački	
feudalno bezvlašće	

2. Od navedenih pet pojmova odaberi 3 (stavi znak X) koje povezuješ s arapskom kulturom i načinom života.

samostan;

džamija;

crkva;

karavane;

minaret

3. Gradove i države iz lijevog stupca pridruži objašnjenjima iz desnog stupca (upiši broj).

1. Meka	_____ Hrvatski sabor
2. Mongolija	_____ trgovačka velesila, aktivna u Križarskim ratovima
3. Križevci	_____ poziv pape Urbana II. u križarski rat
4. Clermont	_____ Četvrti križarski rat
5. Venecija	_____ domovina Tatara
6. Zadar	_____ Arapski poluotok

4. Osobama iz prvog stupca pridruži objašnjenja iz drugog stupca. (3)

a) Bartolomeo Diaz	_____ prvo putovanje oko Zemlje
b) Vasco da Gama	_____ otkriće Amerike
c) Kristofor Kolumbo	_____ osoba po kojoj je novootkriveni kontinent dobio ime
d) Fernando Magellan	_____ osvajač carstva Azteka u Meksiku
e) Amerigo Vespucci	_____ otkriće pomorskog puta od Europe do Indije
f) Hernan Cortes	_____ otkriće Rta Dobre nade

5. Dopuni sljedeće rečenice:

Računanje godina po muslimanskoj eri započinje događajem koji se naziva _____.

U Četvrtom križarskom ratu križarska je vojska srušila _____ Carstvo.

Glavnu obrambenu snagu križarskih država predstavljali su duhovno-viteški redovi: _____, _____ i _____.

Zlatna bula Bele IV. iz 1242. godine bila je dodijeljena naselju _____ u današnjem Zagrebu.

Godine 1409. Ladislav Napuljski je svoje dalmatinske posjede i sva svoja prava na Dalmaciju prodao _____ (državi/narodu).

Arapska plemena ujedinio je _____ u _____ st. propovijedajući vjeru u jednog boga _____.

Nakon domaće (narodne) dinastije _____, na vlast u Hrvatskoj dolaze vladari iz ugarske dinastije _____. Bilo je to _____ godine kad je za hrvatskog kralja okrunjen _____.

Dvije najmoćnije hrvatske velikaške obitelji bili su _____ i _____.

Sveta knjiga muslimana naziva se _____.

Izdvoji tri prehrambene namirnice koje su stigle u Europu nakon otkrića Amerike (iz Amerike)

_____

Pred kojim osvajačima bježi Bela IV? _____

Između kojih protivnika je sklopljen Zadarski mir 1358.godine? _____ i

_____. Što je dogovoreno tim sporazumom)?

_____

Izdvoji tri namirnice ili otkrića kojima su Arapi doprinijeli europskoj kulturi.

_____, _____ i _____

SRETNNO!